

Az olasz békeszerződés

1947. 02. 10.

(Részleges közlés)

Az Amerikai Egyesült Államok, Kína, Franciaország, Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyság, a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége, Ausztrália, Belgium, a Belorusz Szovjet Szocialista Köztársaság, Brazília, Kanada, Etiópia, Görögország, India, Új-Zéland, Hollandia, Lengyelország, Csehszlovákia, az Ukrán Szovjet Szocialista Köztársaság, a Dél-afrikai Unió, a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság, a továbbiakban "Szövetséges és Társult Hatalmak"-nak nevezve, egyrésztől,

és Olaszország másrésztől;

tekintettel arra, hogy Olaszország a fasiszta uralom alatt egyike volt a Németországgal és Japánnal kötött hármasszerződés szerződő feleinek, hogy agressziós háborút kezdett és ennek következtében háborús állapotot idézett elő az összes Szövetséges és Társult Hatalmakkal és más Egyesült Nemzetekkel és hogy a háborúért a felelősség rá eső részét viseli ;

tekintettel arra, hogy a szövetséges erők győzelme következtében és az olasz nép demokratikus elemeinek segítségével Olaszországban 1943. július 25-én megdöntötték a fasiszta rendszert és hogy Olaszország, miután feltétel nélkül letette a fegyvert, ugyanezen év szeptember 3-án és 24-én aláírta a fegyverszünet rendelkezéseit;

tekintettel arra, hogy az említett fegyverszünet után az olasz kormány és az ellenállási mozgalom fegyveres erői cselekvően részt vettek a Németország elleni háborúban, hogy Olaszország 1943. október 13-án hadat üzent Németországnak és ezáltal hadviselővé vált a Németország elleni háborúban;

tekintettel arra, hogy a Szövetséges és Társult Hatalmak és Olaszország békeszerződést kívánnak kötni, amely az igazságosság elveinek megfelelően szabályozza a fent említett események következtében még függőben maradt kérdéseket és alapja lesz a közöttük való baráti kapcsolatoknak, lehetővé téve ezzel a Szövetséges és Társult Hatalmak számára, hogy támogassák Olaszországnak arra irányuló kérelmét, hogy tagja legyen az Egyesült Nemzeteknek és csatlakozhassék az Egyesült Nemzetek irányítása alatt kötött minden szerződéshez;

ennélfogva megállapodtak abban, hogy kijelentik a hadiállapot megszűnését, és ebből a célból megkötik a jelen békeszerződést, és ehhez képest kijelölték alulírott teljhatalmú megbízottaikat, akik miután bemutatták megbízóleveleiket, amelyek jó és kellő formában találtattak, megállapodtak az alábbi cikkekben:

I. rész

TERÜLETI RENDELKEZÉSEK

(Az I. rész I-V. szakaszból és i-14. cikkből áll. Az I. szakasz a határokról szól. Az 1. és 2. cikkek leírják az új olasz-francia határvonalat, a 3. cikk az új olasz jugoszláv határvonalat, a 4. cikk az Olaszország és Trieszt Szabad Terület közötti határvonalat. Az 5. cikk a határmegállapító bizottságokról intézkedik. A II. szakasz 6-9. cikkei a Franciaországnak juttatott területek átengedéséről intézkednek. A III. szakasz 10. cikkében a szövetségesek tudomásul veszik a dél-tiroli német nemzeti kisebbségek jogairól kötött 1946. szeptember 5-i olasz-osztrák egyezményt. A IV. szakasz 11. cikke a 3. és 22. cikkekben körvonalazott területeknek, valamint az eddig olasz fennhatóság alatt álló Zára (Zadar) városának Jugoszlávia részére való átengedéséről, valamint a meghatározott szélességi és hosszúsági körökön belül fekvő, az isztriai és más jugoszláviai tengerpartokat környező szigetek átengedéséről intézkedik. Olaszország ugyancsak átengedi Jugoszláviának az Adriai-tenger felezővonalán fekvő demilitarizált Pelagosa (Palagruza) szigetét is. A 12. cikk a művészeti, történeti stb. értékek átadásáról, 13. cikk Gorizia városának vízellátásáról szól az V. melléklet rendelkezései szerint. Az V. szakasz 14. cikke a Dodekanézosz-szigetek Görögországnak való átengedéséről intézkedik, a szigetek felsorolásával: Stampalia (Astropolia), Rodi (Rhodos), Calki (Khalki), Skarpanto, Casos (Casso), Piscopis (Tilos), Misiros (Nisyros), Calimnos (Kalymnos), Leros, Patmos, Lipsos (Lipso), Simi (Symi), Cos (Kos) és Castellorizo, valamint a környező kisebb szigetek.)

II. rész

POLITIKAI RENDELKEZÉSEK

I. szakasz - *Általános rendelkezések*

15. cikk. Olaszország megtesz minden szükséges intézkedést, hogy a fennhatósága alá tartozó minden személy részére biztosítsa fajra, nemre, nyelvre vagy vallásra való tekintet nélkül az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok élvezetét, ideértve a szólásszabadság, a sajtó és közzététel, a vallásgyakorlás, a politikai véleménynyilvánítás és a nyilvános gyülekezés szabadságát.

16. cikk. Olaszország sem nem üldözi, sem nem zaklatja az olasz illetőségű személyeket, nevezetesen a fegyveres erő tagjait, csupán azért, mert az 1940. június 10-től a jelen szerződés életbelépéséig eltelt időszak alatt kifejezték rokonszenvüket a Szövetséges és Társult Hatalmak ügye iránt és ennek az ügynek az érdekében cselekedtek.

17. cikk. Olaszország, amely a fegyverszüneti egyezmény 30. cikkének megfelelően rendszabályokat fogantatosított az olasz fasiszta szervezetek feloszlására, kötelezi magát, hogy nem tűri meg területén ilyen politikai, katonai

vagy félkatonai jellegű szervezetek újjáalakítását, amelyeknek célja, hogy megfossza a népet demokratikus jogaitól.

18. cikk. Olaszország kötelezi magát, hogy elismeri a Romániával, Bulgáriával, Magyarországgal és Finnországgal való békeszerződések teljes érvényét, valamint azon egyéb egyezményeket és megállapodásokat; amelyeket a Szövetséges és Társult Hatalmak kötöttek vagy kötnek Ausztriára, Németországra és Japánra vonatkozóan a béke helyreállítása céljából.

(A II. rész II. szakasza az állampolgárságról intézkedik. A 19-20. cikkek a területátengedéssel kapcsolatos állampolgársági változásokat és az ezekkel kapcsolatos joghatásokat szabályozzák.)

III. szakasz. – *Trieszt Szabad Terület*

21. cikk. 1. Jelen cikk értelmében felállítják Trieszt Szabad Területet, amelynek kiterjedését az Adriai-tenger és a jelen szerződés 4. és 22. cikkeiben meghatározott határok szabják meg. A Szövetséges és Társult Hatalmak és Olaszország elismerték Trieszt Szabad Területet és megegyeztek abban, hogy területi sérthetetlenségét és függetlenségét az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsa garantálja.

2. Olaszország szuverenitása a Trieszt Szabad Területet alkotó övezet felett, ahogyan ezt a jelen cikk első pontja meghatározza, a jelen szerződés életbelépésekor megszűnik.

3. Mihelyt Olaszország szuverenitása a kérdéses övezet fölött megszűnik, Trieszt Szabad Területet az ideiglenes igazgatásra vonatkozó Okmány rendelkezéseinek megfelelően kormányozzák, amelyet a Külügyminiszterek Tanácsa dolgozott ki és a Biztonsági Tanács hagyott jóvá. Ez az Okmány életben marad mindaddig, amíg a Biztonsági Tanács ki nem tűzi az általa jóváhagyandó Állandó Statútum életbeléptetését. Ettől az időponttól kezdve a Szabad Területet ezen Állandó Statútum rendelkezései értelmében kormányozzák. Az Állandó Statútum, valamint az ideiglenes igazgatásra vonatkozó Okmány szövege a VI. és VII. mellékletben szerepel.

4. Trieszt Szabad Terület nem tekintendő átengedett területnek a jelen szerződés 19. cikke és a XIV. melléklete vonatkozásában.

5. Olaszország és Jugoszlávia kötelezik magukat, hogy Trieszt Szabad Területnek megadják a IX. mellékletben jelzett biztosítékokat.

(A **22. cikk** leírja a Jugoszlávia és Trieszt Szabad Terület közötti határvonalat.)

IV. szakasz. - *Olasz gyarmatok*

23. cikk. 1. Olaszország lemond minden jogáról és jogcíméről az afrikai olasz gyarmatok, azaz Líbia, Eritrea és Olasz-Szomáliföld felett.

2. Az említett gyarmatbirtokok a jelenlegi közigazgatás alatt maradnak, amíg sorsukat végleg nem rendezik.

3. Az említett gyarmatbirtokok végleges sorsáról az Amerikai Egyesült Államok, Franciaország, az Egyesült Királyság és a Szovjetunió kormányai közös megegyezéssel határoznak, a jelen szerződés életbelépésétől számított egy éven belül ezen kormányok által 1947. február 10-én kiadott közös nyilatkozat szerint, amelynek szövegét a XI. melléklet közli.

V. szakasz. - *Kína különleges érdekei*

24. cikk. Olaszország Kína javára lemond minden előjogáról és előnyéről, amelyek az 1901. szeptember 7-én Pekingben aláírt zárójegyzőkönyv rendelkezéseiből származnak, beleértve az összes mellékleteket, jegyzékeket és kiegészítő okmányokat, és a maga részéről elfogadja az említett zárójegyzőkönyv, a mellékletek, a jegyzékek és az okmányok érvényességének megszűnését. Olaszország hasonlóképpen lemond ezzel kapcsolatban minden kártérítési követelésről.

25. cikk. Olaszország elfogadja a kínai kormánnyal kötött szerződés semmissé nyilvánítását, amelynek értelmében Kína koncessziót engedett át Olaszországnak Tiencsinben, és elfogadja, hogy visszaadja a kínai kormánynak az említett koncesszió községi tanácsát megillető javakat és a levéltárat.

26. cikk. Olaszország Kína javára lemond azokról a jogokról, amelyeket Sanghaj és Amoy nemzetközi koncesszióival kapcsolatban részére juttattak, és elfogadja, hogy visszaadja a kínai kormánynak az említett koncessziók igazgatását és ellenőrzését.

VI. szakasz. - *Albánia*

27. cikk. Olaszország elismeri és kötelezi magát, hogy tiszteletben tartja az albán állam szuverenitását és függetlenségét.

28. cikk. Olaszország elismeri, hogy Saseno szigete Albánia területének egy része és lemond erre a szigetre irányuló minden követeléséről.

29. cikk. Olaszország kifejezetten lemond Albánia javára mindazokról az Albániában levő javokról (kivéve a diplomáciai és konzuli missziók által szokásos módon elfoglalt ingatlanokat), jogokról, engedményekről, érdekekről és mindenféle előnyről, amelyek az olasz államot vagy félhivatalos olasz intézményeket illetnek meg. Olaszország hasonlóképpen lemond arról, hogy visszakövetelje az Albániában az 1939. április 7-i támadás következtében vagy ezen időpontot megelőzően kötött szerződések és egyezmények alapján szerzett különleges érdekeket és rendkívüli befolyást.

A jelen szerződés gazdasági rendelkezéseit, amelyek a Szövetséges és Társult Hatalmak előnyére szolgálhatnak, alkalmazzák más olasz javakra, valamint Albánia és Olaszország közötti más gazdasági kapcsolatokra is.

30. cikk. Az Albániában élő olasz illetőségűek ugyanazt a jogállást élvezik, mint más külföldi államok illetőségével rendelkező személyek; mindamellet Olaszország elismeri mindazoknak a rendelkezéseknek az érvényességét, amelyeket Albánia hoz,

hogy érvénytelenítse vagy módosítsa az olasz illetőségűek részére biztosított engedményeket és különleges jogokat, feltéve, hogy ezeket a rendelkezéseket a jelen szerződés életbelépésétől számított egy éven belül hozzák meg.

31. cikk. Olaszország elismeri, hogy az összes egyezmények és megállapodások, amelyek Olaszország és az általa Albániában felállított hatóságok között 1939. április 7. és 1943. szeptember 3. között jöttek létre, érvénytelenek és meg nem történteknek tekintendők.

32. cikk. Olaszország elismeri mindazoknak az intézkedéseknek az érvényességét, amelyeknek meghozatalát Albánia szükségesnek ítélni meg, hogy megerősítse vagy végrehajtsa a fenti rendelkezéseket.

VII. szakasz. *Etiópia*

33. cikk. Olaszország elismeri és kötelezi magát, hogy tiszteletben tartja az Etióp Állam szuverenitását és függetlenségét.

34. cikk. Olaszország kifejezetten lemond Etiópia javára mindazokról a javokról (kivéve a diplomáciai és konzuli missziók által szokásos módon elfoglalt ingatlanokat) jogokról, érdekekről és mindenféle előnyről, amelyeket az Olasz Állam bármikor szerzett Etiópiában, hasonlóképpen mindazokról a félig közjavakról, amelyeket a jelen szerződés XIV. mellékletének I. §-a meghatároz.

Olaszország hasonlóképpen lemond arról, hogy visszakövetelje különleges érdekeit és rendkívüli befolyását Etiópiában.

35. cikk. Olaszország elismeri mindazoknak a rendelkezéseknek érvényességét, amelyeket az etiópiai kormány hozott vagy hozhat a jövőben, hogy hatálytalanítsa az Olaszország által Etiópiával szemben 1935. október 3-a után hozott rendelkezéseket, valamint azoknak hatását.

36. cikk. Az Etiópiában élő olasz illetőségűek ugyanazt a jogállást élvezik, mint más külföldi államok illetőségével rendelkező személyek; mindamelllett Olaszország elismeri mindazoknak a rendelkezéseknek az érvényességét, amelyeket Albánia hozott hogy érvénytelenítse vagy módosítsa az olasz illetőségűek részére adott engedményeket és különleges jogokat, feltéve, hogy ezeket a rendelkezéseket a jelen szerződés életbelépésétől számított egy éven belül hozzák meg.

37. cikk. A jelen szerződés életbelépésétől számított 18 hónap alatt Olaszország visszaszolgáltatja mindazokat a műtárgyakat, kegyzsereket, levéltárakat és történelmi értékű tárgyakat, amelyek Etiópiát vagy állampolgárait illetik meg és amelyeket 1935. október 3. óta szállítottak Etiópiából Olaszországba.

38. cikk. Azt az időpontot, amelytől kezdve a jelen szerződés rendelkezéseit alkalmazni kell mindazokra a rendelkezésekre és cselekményekre vonatkozóan, bármilyen természetűek is legyenek azok, amelyekért Olaszország vagy az olasz állampolgárok felelősséggel tartoznak Etiópiával szemben, 1935. október 3-ában állapították meg.

VIII. szakasz. - Nemzetközi egyezmények

(A **39. cikk** szerint Olaszország kötelezi magát, hogy elfogadja mindazokat a megállapodásokat, amelyeket megkötöttek vagy megköthetnek a Népszövetség és az Állandó Nemzetközi Bíróság felszámolására.)

A **40. cikk** szerint Olaszország lemond a mandátumrendszerből származó minden jogáról, jogcíméről és igényéről vagy ebből a rendszerből származó bárminő kötelezettségeiről.

A **41. cikk** szerint Olaszország elfogadja az 1945. augusztus 30-i zárójegyzőkönyv és az ugyanezen a napon kelt, Tanger¹ státusára vonatkozó francia-brit egyezmény rendelkezéseit.

A **42. cikk** szerint Olaszország kötelezi magát, hogy elfogadja mindazokat a megállapodásokat, amelyeket a Szövetséges és Társult Hatalmak köthetnek a célból, hogy módosítsák a Kongó-medencére vonatkozó szerződéseket.

A **43. cikk** szerint Olaszország lemond valamennyi jogáról és érdekéről, amelyeket az 1923. július 24-én Lausanne-ban aláírt szerződés 16. cikk alapján élvezhet.)

IX. szakasz. - Kétoldalú szerződések

(A **44. cikk** szerint A Szövetséges és Társult Hatalmak mindegyike a jelen szerződés életbelépésétől számított hat hónap alatt közli Olaszországgal, hogy a háború előtt vele kötött kétoldalú szerződések közül melyek azok, amelyeknek további fenntartását vagy újból való életbeléptetését kívánja.)

III. rész

HÁBORÚS BŰNÖSÖK

(A **45. cikk** szerint Olaszország biztosítja a háborús bűnösök letartóztatását és kiszolgáltatását.)

IV. rész

KATONAI, TENGERÉSZETI ÉS LÉGÜGYI RENDELKEZÉSEK

RENDELKEZÉSEK

(Az I-IX. szakaszból és 46-72. cikkből álló rész elrendeli a francia-olasz, a jugoszláv-olasz és a jugoszláv-trieszti határon levő erődítések lerombolását. Pantellaria, a Pelagos-szigetek (Lampedusa, Lampione és Limosa), valamint az Adriai-tengeren Piamosa demilitarizálják. A Szardíniában levő állandó tüzérségi állásokat visszavonják vagy lerombolják, Szicília és Szardínia szigetén a torpedók,

¹ Tanger nemzetközi státusa 1956. október 29-én megszűnt.

aknák és bombák kilövésére szolgáló állandó berendezéseket szintén visszavonják vagy lerombolják. Olaszország nem birtokolhat, nem gyárthat és nem kísérletezhet ki atomfegyvereket, nem rendelkezhetik 200-nál több nehéz vagy közepes tankkal. Az olasz flotta a XII/A mellékletben meghatározott mértékben korlátozandó, a XII/B mellékletben felsorolt haditengerészeti egységeket át kell adni a szövetségesek kormányainak. Olaszország nem építhet vagy vásárolhat sorhajót, repülőgépanyahajót és tengeralattjárót. Az olasz hadiflotta személyi állományának felső határa 25 ezer fő, az olasz szárazföldi haderőé 185 ezer fő, az olasz légierő 200 gépre korlátozódik, személyi állománya 25 ezer fő.)

V. rész

A SZÖVETSÉGES CSAPATOK VISSZAVONÁSA

(A **73. cikk** szerint a békeszerződés hatályba lépését követő 90 napon belül a szövetséges csapatokat kivonják Olaszországból.)

VI. rész

A HÁBORÚBÓL SZÁRMAZÓ KÖVETELÉSEK

(Az I. szakasz a jóvátételekről szól. A **74. cikk** szerint Olaszország a Szovjetunióknak 100 000 000 dollár jóvátételt fizet hét év alatt, Albániának 5 000 000 dollárt, Etiópiának 25 000 000 dollárt, Görögországnak 105 000 000 dollárt, Jugoszláviának 125 000 000 dollárt. A II. szakasz 75. cikke az elhurcolt javak visszaszolgáltatásáról, a III. szakasz 76-77. cikkei a háborúval kapcsolatos olasz követelésekről való lemondásról szólnak.)

VII. rész

JAVAK, JOGOK ÉS ÉRDEKEK

(Az I. szakasz **78. cikke** és a II. szakasz **79. cikke**, a III. szakasz **80. cikke** és a IV. szakasz **81. cikke** az Egyesült Nemzetek és állampolgáraik fenti érdekeltségeit szabályozza.)

VIII. rész

ÁLTALÁNOS GAZDASÁGIKAPCSOLATOK

(A **82. cikk** a feltétlen legnagyobb kedvezmény elvének alkalmazását írja elő Olaszország részéről.)

IX. rész

A VITÁS KÉRDÉSEK RENDEZÉSE

(A **83. cikk** a **75. és 78. cikkekből** eredő vitás kérdések rendezését szabályozza.)

X. rész

KÜLÖNFÉLE GAZDASÁGI KÉRDÉSEK

(A 84. és 85. cikk az olasz békeszerződésben szereplő egyéb gazdasági természetű kérdések rendezését szabályozza.)

XI. rész

ZÁRÓRENDELKEZÉSEK

(A 86-90. cikkek értelmében az olasz békeszerződés francia, angol és orosz szövege egyaránt hiteles és a megerősítő okiratok Franciaország kormányánál történő letételével lép életbe.)

MELLÉKLETEK

(Az I. melléklet a határvonalakhoz mellékelt térképeket, a II. melléklet a francia-olasz határvonal részletes leírását, a III. melléklet az új határvonal egyes részeire vonatkozó garanciákat tartalmazza.

A IV. melléklet a dél-tiroli német nemzeti kisebbség jogainak védelméről kötött 1946. szeptember 5-i olasz-osztrák egyezményt foglalja magában. A három pontból álló olasz-osztrák egyezmény fő rendelkezései : 1. A német nyelvű lakosság teljes egyenjogúságot élvez az olasz nyelvű lakossággal Bozen tartományban és Trient tartomány kétnyelvű részében, olyan intézkedések keretében, amelyeknek célja, hogy megőrizték a német nyelvű csoport etnikai jellegét és biztosítsák kulturális és gazdasági fejlődését; a német nyelv egyenjogú használata a közigazgatásban; anyanyelvi oktatás az alsófokú és középfokú iskolákban; a két etnikai csoport arányos részvételi joga a közalkalmazottak körében. 2. Autonóm regionális törvényhozó és végrehajtó szervek létesítése az említett tartományokban. 3. A tanulmányi fokozatok és egyetemi diplomák kölcsönös elismerése; az 1939. október 21-i Mussolini-Hitler egyezmény folytán történt állampolgársági optálások felülvizsgálata; szabad személy- és áruforgalom a vasutakon és a legnagyobb lehetőség szerint a közutakon Észak-Tirol és Kelet-Tirol között. Tudvalevően Dél-Tirolnak a Saint Germain-i békeszerződés értelmében történt elcsatolása folytán Kelet-Tirol területi összefüggése megszakadt az osztrák Tirol többi részével, azaz Észak-Tirollal.

Az V. melléklet a Gorizia (Görz) vízellátására vonatkozó rendelkezéseket tartalmazza.

A VI. melléklet Trieszt Szabad Terület Állandó Statútumát foglalja magában. Az ENSZ Biztonsági Tanácsa garantálja a Terület területi épségét és függetlenségét, az Állandó Statútum rendelkezéseinek megtartását. A Területet demilitarizálják és semlegesnek nyilvánítják, hivatalos nyelve az olasz és a szlovén, lakói trieszti

állampolgársággal rendelkeznek. Élén a Biztonsági Tanács által kinevezett kormányzó áll, a törvényhozói hatalmat az általános és közvetlen választások útján összeülő nemzetgyűlés, a végrehajtó hatalmat a kormányzótanács (kormány) gyakorolja. A *VII. melléklet* az ideiglenes igazgatásra vonatkozó Okmány rendelkezéseit tartalmazza. Eszerint Nagy-Britannia, az Egyesült Államok és Jugoszlávia saját megszállási övezeteikben egyenként 5000 főnyi katonaságot állomásoztat az ideiglenes igazgatás életbelépésének kezdetétől 90 napig, és ezek a csapatok a kormányzó rendelkezésére állanak. A *VIII. melléklet* szerint Trieszt városában szabad kikötőt létesítenek, a *IX. melléklet* a Területtel való forgalom technikai rendelkezéseit, a *X. melléklet* a Területre vonatkozó gazdasági és pénzügyi rendelkezéseket tartalmazza.

A *XI. melléklet* azt a 23. cikkben említett közös nyilatkozatot tartalmazza, amely szerint az amerikai, francia, angol és szovjet kormány a békeszerződés hatályba lépésétől számított egy éven belül dönt az olasz gyarmatok végleges sorsáról, ennek elmaradása esetén az ENSZ közgyűlése határoz.

A *XII. melléklet* felsorolja A) azokat a csatahajókat; amelyeket Olaszország megtarthat, B) azokat, amelyeket a négy szövetséges hatalom rendelkezésére kell bocsátania. A *XIII. melléklet* az egyes hajónemek vízkiszorítási adatait tartalmazza; a katonai, légügyi és tengerészeti kiképzést szabályozza és a "hadianyag" fogalmát határozza meg.

A *XIV. melléklet* az elcsatolt területek gazdasági és pénzügyi kérdéseit szabályozza, a *XV. melléklet* az ipari, irodalmi és művészeti javakra vonatkozó különleges rendelkezéseket tartalmazza, a *XVI. melléklet* a magánjogi szerződések és kereskedelmi váltók kérdéseit rendezi. Végül a *XVII. melléklet* szerint a Szövetséges és Társult hatalmak megvizsgálhatják és kérhetik felülvizsgálását az olasz bíróságok által olasz állampolgárok vagyoni jogi ügyekben hozott ítéleteket. Úgyszintén a saját állampolgáraik ügyében 1940. június 10-től hozott olasz ítéleteket.)